

Arbejdsministeren.]

tatet af arbejdsministeriets overvejelser at loven i sin nuværende skikkelse ikke giver mulighed for administrativt forbud mod vikarbureauvirksomhed.

Med hensyn til de to øvrige spørgsmål vil jeg oplyse, at de nævnte forhandlinger om den nævnte afprøvning af behovet endnu ikke er afsluttet. Jeg har imidlertid grund til at antage, at omfanget af vikarbureauvirksomheden uden for handels- og kontorområdet, der i øvrigt er minimalt, ikke vil blive udvidet, så længe der ikke er endelig afklaring om fremtidige bestemmelser.

Med disse bemærkninger anbefaler jeg forslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Arbejdsministeren for offentlige arbejder (*Guldtoft*): Herved tillader jeg mig for det første at foreslå folketing at fremsætte forslag til lov om ændring af love om hovedlandeveisstrækninger.

Forslaget er i år karakteriseret af, at det teknisk talt udelukkende drejer sig om ændringer af anlægslove, og årsagen hertil er, at som følge af anlægsstopet i den forrige sommer er udskudt anlægsarbejder på motorveje og hovedlandeveje i et sådant omfang, at der ikke er plads til på nærværende hovedlandeveislov at optage nye strækninger, som der ikke i forvejen er anlægslov for. Det kan oplyses, at anlægsstopet for motorvejsanlæggene har betydet, at der i størrelsesordenen for som beregnet i 1970-71 skulle være udført arbejder for ca. 380 mill. kr. kun forventes udført arbejder for ca. 250 mill. kr., altså en meget betydelig procentvis besparelse af aktiviteten på dette område.

Forslaget omfatter først en bemyndigelse til at anlægge af en forlængelse af hovedlandevej A 10, Kolding-Tønder, på strækningen fra den nuværende hovedlandevej ved Tankevej syd for Hjarup til hovedlandevej A 10, Kolding, syd for Kolding.

Dernæst omfatter forslaget en bemyndigelse til projektering af et motorvejsnet på Sjælland og i området mellem Sjælland og Jylland med tilslutning til det tidligere faste motorvejsnet i Københavnsområdets vestlige og vestlige del.

Endvidere omfatter forslaget en bemyndigelse til iværksættelse af forundersøgelser og forberedende projektering af en ydre motorvejsringlinje i København samt en indføring

af Frederikssundmotorvejen fra motorvejen vest om København til den nævnte ringforbindelse.

Endelig omfatter forslaget en bestemmelse om ophævelse af den tidligere givne projekteringsbemyndigelse vedrørende den såkaldte Engstrand Allé-linje, for så vidt angår den yderste strækning af denne linje indtil den nævnte ydre ringforbindelse i København.

Som det har været tilfældet ved forelæggelsen af de foregående års forslag til love om visse hovedlandeveisstrækninger, skal jeg give det høje ting en oversigt over, hvor langt vi nu er kommet med hensyn til gennemførelsen af det ved vejplanlægningen forudsatte motorvejsnet over hele landet.

I oktober 1970 blev den nye motorvejsbro over Lille-Bælt med de umiddelbart tilsluttende motorvejsanlæg åbnet for trafik, og tidligere er motorvejsstrækningen i Jylland fra Fredericia landevej til hovedlandevej A 10 nord for Kolding taget i brug. Der er således nu en samlet motorvejsforbindelse fra Gribsvad på Fyn til Bramdrupdam nord for Kolding. Motorvejsstrækningen fra Korsebjerg vest for Odense til Gribsvad forventes taget i brug i efteråret 1971.

Anlægsarbejderne på omfartsvejen vest om Randers fortsættes, og denne motorvejsstrækning forventes at kunne åbnes for trafik i 1972.

I Ålborgområdet forventes motorvejssystemet i tilknytning til Limfjordstunnelen at være færdiganlagt i 1972.

Forberedelserne til påbegyndelse af de næste anlægsetaper af den nord-sydgående motorvej i Jylland er i gang. Det drejer sig dels om strækningen Bramdrupdam-Harte, hvorom der blev vedtaget anlægslov i folketingssamlingen 1968-69, og endvidere om strækningerne Harte-Christiansfeld og Horsens-Stavtrup, hvorom der i sidste folketingssamling blev vedtaget anlægslov. I øvrigt fortsætter arbejdet med projekteringen af yderligere strækninger af den jyske motorvej. Som et vigtigt led i dette arbejde indgår de regelmæssige forhandlinger med repræsentanter for de pågældende kommunale råd og disses vejteknikere, der finder sted i de 4 jyske regionsudvalg, som er oprettet efter aftale med de kommunale råd. Efter gennemførelsen af kommunalreformen pr. 1. april 1970 er regionsudvalgenes sam-

[Ministeren for offentlige arbejder.]

mensætning bragt i overensstemmelse med de nye kommunale inddelinger. Foruden repræsentanter for de pågældende amtskommuner er der nu i regionsudvalgene optaget repræsentanter for samtlige berørte primærkommuner, og desuden er nu også boligministeriet og kulturministeriet fast repræsenteret i udvalgene.

For så vidt angår motorvejsarbejderne på Sjælland, foreslås en del af disse af vejdirektoratets motorvejskontor i Næstved som nævnt i forelæggelsestalen sidste år. Det drejer sig her om projektering og anlæg af Vestmotorvejen fra Ølby til Skovse og Sydmotorvejen fra Dyrehavehus til Rønne. Der er tilsvarende her knyttet regionsudvalg med kommunale repræsentanter til arbejdet.

For så vidt angår det nordøstsjællandiske område, forestås projekteringen og anlægget af Helsingørmotorvejens fortsættelse til Helsingør, Hillerødmotorvejen nord for Mølleåen, Frederikssundmotorvejen vest for Ballerup, Holbækmotorvejen mellem Tåstrup og Hedehusene samt Ringmotorvej B 5 af vejdirektoratets motorvejskontor i Birkerød, der er oprettet pr. 1. juni 1970. På Helsingørmotorvejen er ekspropriationerne tilendebragt, og anlægsarbejder påregnes igangsat i begyndelsen af 1971. På Hillerødmotorvejen er anlægsarbejder igang i Farumområdet, og disse påregnes afsluttet med udgangen af 1972, for så vidt angår strækningen til den forlagte amtsvej nord om Farum. Besigtigelse på en del af strækningen nord herfor påregnes afholdt i 1971. Vedrørende Frederikssundmotorvejen og Ringmotorvej B 5 foregår undersøgelser med henblik på valg af linjeføringer.

Der tilbagestår endnu afslutning af aftaler med de kommunale myndigheder om organisationen af samarbejdet mellem disse og vejdirektoratet om de nævnte opgaver.

På Sjælland fortsætter i øvrigt de igangværende anlægsarbejder på Vestmotorvejen på strækningen fra Ringvej B 3 til Cordoza nord for Køge og på den resterende strækning af Holbækmotorvejen fra Roskilde til Dyvelslyst. Den førstnævnte strækning påregnes åbnet for trafik inden udgangen af 1972 og den sidstnævnte i begyndelsen af 1973.

Endelig nogle bemærkninger om motorvejsarbejderne i hovedstadsområdet.

På motorringvejen påregnes strækning fra Kagså til Jyllingevej taget i brug ultimo 1971, således at der herefter er åbnet samlet strækning på 11,7 km fra Jægerborgvej til Jyllingevej.

På Lyngbyvejlinjen har egentlig anlægsaktivitet indtil nu kun pågået på strækningen nord for Vibenshus Runddel. Efter udfaldet af licitationen vedrørende Lyngbyvetunnelen er der over for Københavns kommune givet udtryk for, at en principiel strækning tagen til videreførelsen af den i anlægsloven forudsatte udbygning af Lyngbyvejlinjen som motorgade i Københavns kommune og dermed Lyngbyvetunnelen ikke kan forventes, forinden en afklaring er sket med hensyn til Soringen og overvejselsområdet om en ændret byrde- og opgavefordeling mellem staten og kommunerne på vejvæsnets område.

Hareskovvejlinjen til Farum påregnes færdigudbygget med udgangen af 1972. På motorvejene i Københavns vestegn har der været besigtigelse og til dels ekspropriation på Ringmotorvej B 4, Frederikssundmotorvejen og Vestmotorvejens nordlige gren med undtagelse af Klovtofteområdet. Anlægsaktivitet er endnu ikke påbegyndt, dog sporforlægning igangsat ved Vestmotorvejens skæring med Vestbanen i Tåstrup. Hovedårsagen til den manglende igangsætning af arbejderne i marken er anlægsstopet i 1970. Det er imidlertid tanken at søge anlægget af Vestmotorvejens nordlige gren fremskyndet for tidligst muligt at kunne aflaste visse vejstrækninger, blandt andet Herstedernes kommune, der i øjeblikket bærer en ekstraordinær trafikmængde.

I projekteringsloven for den nord-sydgående motorvej i Jylland blev der foruden til selve hovedlinjen givet bemyndigelse til projektering af en række andre hovedlandeveje, heriblandt den såkaldte Tankedalsvej, en forelægning af hovedlandevej A 25, Tønder Kolding, på strækningen fra Tankedal og for Hjarup til Kolding. Tankedalsvejen ønskes nu fremmet til anlæg i forbindelse med anlægget af motorvejsstrækningen Harte-Christiansfeld, hvorom der i sidste folketingssamling blev vedtaget anlægslov.

[Ministeren for offentlige arbejder.]

Den i forslaget medtagne bestemmelse om projektering af en række motorvejslinjer i det sydlige Københavnsområde ønskes i første række gennemført for at få disse linjer fastlagt således, at der på grundlag heraf kan træffes videre dispositioner i hele planlægningen i dette område. Det må derfor understreges, at der for visse af de omhandlede strækningers vedkommende meget vel kan hengå en længere tidsperiode, førend det bliver aktuelt at iværksætte anlægsarbejder.

Jeg vil i denne forbindelse gerne sige, at vejføringerne på Amager i lovforslaget er skitseret på basis af de hidtidige forudsætninger vedrørende placeringen af Københavns lufthavn.

Det kan imidlertid ikke udelukkes, at de overvejelser, der for tiden finder sted i planlægnings- og anlægsudvalget vedrørende lufthavnen, kan give anledning til visse ændringer, som vi må tage højde for i projekteringsarbejdet; idet vejføringerne og lufthavnstunnelen selvsagt må koordineres. Ligeledes er det en selvfølge, at der vedrørende enkeltheder må foretages en koordinering med hensyn til planerne for udnyttelsen af Vestamager.

I tilknytning til lovforslaget til den senere lov af 27. maj 1964 om visse hovedlandevejsanlæg i og ved København var udarbejdet en plan, der angav principperne for det overordnede vejnet i Københavnsområdet. Som et led i dette var angivet en ydre ringgade i København og Frederiksberg, den såkaldte Godsbanering. Da flere forskellige linjeføringer for en sådan ringforbindelse imidlertid kan komme på tale, har jeg fundet det rigtigst at søge bemyndigelse til at undersøge de forskellige muligheder for linjeføringen. Det område, som undersøgelserne skal omfatte, er angivet som et bælte på bilag 2 til lovforslaget.

Efter afslutningen af undersøgelserne vil jeg forelægge tinget forslag om projektering af den valgte linjeføring.

Forslaget har ikke været drøftet med de implicerede kommuner endnu, men det er klart, at undersøgelserne skal foregå i intimt samarbejde med disse.

De samlede udgifter til den i forslaget omhandlede Tankedalsvej andrager 14,6

mill. kr. og svarer til en længde på ca. 6,2 km motortrafikvej.

Herudover påregnes udgifterne til projektering og sikring af de i forslagets §§ 2 og 3 omhandlede vejstrækninger at ville andrage i alt ca. 14 mill. kr. Udgifter til eventuelle ejendomserhvervelser som følge af byggeplanepålæg er det ikke muligt på indeværende tidspunkt at skønne over.

Vejnævnet har i medfør af hovedlandevejsloven haft lovforslaget til udtalelse og har ikke haft bemærkninger til fremsættelsen. Fra repræsentanterne for Københavns og Frederiksberg kommuner blev der givet udtryk for betænkeligheder ved eventuelt at forlade den hidtil af kommunerne forudsatte linjeføring for Godsbaneringen; og nævnet var enig i at fremhæve betydningen af, at de i § 3 omhandlede forundersøgelser fremmes mest muligt, bl. a. af hensyn til presserende byggesager.

Nævnet ønskede endvidere at fremhæve betydningen af, at der ved projekteringen tages de nødvendige hensyn til eksisterende og kommende bebyggelser.

Idet jeg i øvrigt skal tillade mig at henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg herefter anbefale forslaget til tingets velvillige behandling.

Ordføreren for forslagsstillerne (Karen Dahlerup Andersen): Jeg skal herved tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til folketingsbeslutning om tobaksreklame.*

Forslaget tilsigter, gennem intensiv oplysning om tobakkens skadelige virkninger og ved indflydelse på tobaksreklamens udformning, at dæmpe stigningen i cigaretforbruget og om muligt medvirke til, at færre begynder at ryge.

I 1961 afgav et af sundhedsstyrelsen, Landsforeningen til Kræftens Bekæmpelse og Den almindelige danske Lægeforening nedsat fællesudvalg, en betænkning, hvis konklusion er, at der findes en årsagssammenhæng mellem tobaksrygning — først og fremmest cigaretrygning — og lungekræft.

I 1964 forelå betænkning nr. 357 „Foranstaltning til nedsættelse af cigaretforbruget“.

Beklageligvis har offentliggørelsen af 1961-betænkningen tilsyneladende ikke virket dæmpende på tobaksforbruget, ligesom